

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหารศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วธ. ๐๗๐๐/๐๐๓๒๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรเป็นองค์การมหาชน จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และโดยที่คณะกรรมการบริหาร ชุดปัจจุบันซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ใกล้จะหมดวาระลงแล้ว ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรจึงได้ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการบริหาร ชุดใหม่ ในการสรรหานี้มีกรรมการบริหารเดิมท่านหนึ่ง คือ นายเดช บุญนาค ซึ่งได้รับการสรรหา เข้ามาเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ในวาระของคณะกรรมการบริหารเดิมที่จะครบวาระ ในคราวนี้ และเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้ลาออกเพื่อไปรับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นายเดช บุญนาค ได้รับการ สรรหาเข้ามาเป็นกรรมการบริหารอีกครั้งหนึ่งในวาระของคณะกรรมการบริหารเดิมที่จะครบวาระ ดังกล่าว โดยดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ในระหว่างวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มิได้มีการแต่งตั้งบุคคลอื่น มาเป็นกรรมการบริหารแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่แต่อย่างใด

เนื่องจากคณะกรรมการบริหารชุดปัจจุบันจะครบวาระในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ จึงได้มีการสรรหากรรมการบริหารตามข้อบังคับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ มหาชน) ว่าด้วยการสรรหาประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดย คณะกรรมการสรรหาได้มีการพิจารณาจะเสนอ นายเดช บุญนาค เป็นกรรมการบริหารอีกวาระ หนึ่ง แต่มีผู้ทักท้วงว่าอาจขัดต่อมาตรา ๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจาก นายเดช บุญนาค ได้รับการ สรรหามาดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารแล้วสองครั้ง แม้เป็นวาระของคณะกรรมการบริหารวาระ เดียวกันก็ตาม

ดังนั้น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรจึงขอหารือว่า หาก นายเดช บุญนาค ได้รับการ สรรหาให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารชุดใหม่ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ จะถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกัน เกินสองวาระซึ่งเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๕๙๔ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒
ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิติดต่อกันเกินสองวาระตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖^๑ วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเจตนารมณ์ที่จะห้ามมิให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิติดต่อกันครบสองวาระแล้วดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อไปอีก เพื่อที่จะมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งดังกล่าวในคณะกรรมการนานจนเกินไป และเป็นการป้องกันมิให้เกิดการบริหารงานโดยคณะกรรมการกลุ่มเดียวกันด้วย

การที่นายเดช บุณนาค ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในวาระแรก เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งมาตรา ๑๖^๒ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี กรณีย่อมหมายความว่า นายเดช บุณนาค สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในวาระที่ได้รับแต่งตั้งนั้นระหว่างวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นกำหนดเวลาสูงสุดสี่ปีของการดำรงตำแหน่งในคราวนั้นตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติดังกล่าว การที่นายเดช บุณนาคได้ลาออกจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และแม้ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นายเดช บุณนาคจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งก็ตาม แต่การแต่งตั้งในครั้งที่สองนี้เป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างอันเป็นผลจากการที่นายเดช บุณนาคได้ลาออกจากตำแหน่งเพื่อไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนั่นเอง และเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในช่วงเวลาของวาระเดิมยังไม่สิ้นสุดลง การดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของนายเดช บุณนาคในครั้งที่สองนี้จึงถือได้ว่าเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระแรก

เมื่อการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของนายเดช บุณนาค ทั้งสองครั้งดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการดำรงตำแหน่งวาระเดียว ดังนั้น นายเดช บุณนาคจึงอาจได้รับการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่

^๑มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้ และไม่เป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๖
วรรคสาม” แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓
แต่อย่างใด ซึ่งเรื่องทำนองเดียวกันนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้ว
ในเรื่องเสร็จที่ ๕๑๖/๒๕๕๓^๔

(คุณพรทิพย์ จਾਲะ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๒

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

บันทึก เรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ส่งพร้อม
หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๙๖๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีถึงสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
